
(Đề thi có 02 trang)

(Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề)

Họ và tên: Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Có chăng nghệ thuật đọc sách?

[...]

(1) Với những nhô sỗ thời xưa, đọc sách, bình văn nhiều khi là chuyện thiêng liêng, người ta chuẩn bị không gian và tâm thế thanh tịnh để thưởng ngoạn một cuốn sách; một căn phòng thanh vắng, một lư trầm, y phục tề chỉnh.

(2) Trong thời đại công nghiệp và hậu công nghiệp ngày nay, sách cũng như một món hàng, thậm chí là thức ăn nhanh, người ta tranh thủ những phút rảnh rỗi hiếm hoi trên tàu xe, trong phòng đợi nhà ga, đọc để giải khuây, để giết thì giờ. Những người làm sách đã tìm các hình thức thuận lợi cho công chúng: sách bỏ túi, sách truyện tranh có nhịp độ nhanh, sách ghi âm để mở nghe như nghe nhạc trên đường lái xe hơi đến sở làm.

(3) Việc đọc sách là thói quen của từng người, không ai giống ai. Có những người kỹ tính giữ gìn cẩn trọng từng cuốn sách, không làm nhàu nát, không dám viết hay ghi “nốt” gì trong sách, đánh dấu trang sách đọc dở bằng tấm thẻ nhỏ chứ không dám gấp nếp góc trang giấy làm đau sách. Lại có những người cho rằng giá trị của sách là ở tinh thần của nó chứ không phải dáng vẻ bề ngoài, nên mình là chủ thì có toàn quyền sử dụng: thoải mái gạch dưới những câu văn cần chú ý, ghi bên lề những dấu hỏi, dấu than, những lời nhận xét, bình phẩm... Chúng ta có thể học hỏi được rất nhiều từ những “ghi chú bên lề” đó trong tủ sách mà các danh nhân để lại.

[...]

(4) Cách ngồi đọc sách cũng tùy thuộc vào loại sách và mục đích của việc đọc. Đọc sách khoa học kỹ thuật, triết học... với mục đích nghiên cứu thì phải ngồi vào bàn nghiêm túc, tập trung tư tưởng, đôi khi phải đứng dậy đi đi lại lại ngẫm nghĩ để tiêu hóa một ý tưởng, một luận điểm. Tương truyền rằng tấm thảm trong phòng làm việc của Karl Marx in hằn dấu chân ông. Còn đọc thơ, đọc truyện để giải trí thì tha hồ thoải mái: đọc khi nằm đợi giấc ngủ, lúc đi du lịch, trong buổi họp nhàm chán, khi chờ khám bệnh hay xin giấy tờ...

(5) Nghệ thuật đọc sách chung quy là nghệ thuật sử dụng thời gian, thời gian học tập hay thời gian giải trí. Đọc là cách nối dài sự hiện hữu của mình. Sách cũng như bạn, có bạn nghề nghiệp, có bạn tâm giao, có bạn để tán dóc... Mình chọn bạn mà chơi và tùy theo bạn mà biết cách chơi. Không nên ép đọc sách theo một kiểu nào, một khuôn khổ nào. Lâm Ngữ Đường khuyên ta: Lúc nào thấy thích đọc thì mở sách ra mà đọc. Nói theo một truyện ngắn trào phúng của Aziz Nesin, nếu cứ chờ đến khi không có ruồi bay, thì sẽ chẳng bao giờ làm được việc gì cả.

(6) Quan niệm và thị hiếu của người đọc dẫn đến cách chọn sách và đọc sách. Không phải ngẫu nhiên mà khi được hỏi tại sao ông không thèm ghé mắt đến cuốn sách mọi người đang đổ xô tìm đọc, một nhà văn trả lời: Tôi không đọc nó vì tôi biết cuộc đời ngắn lắm! Nói cho cùng, nghệ thuật đọc sách cũng thể hiện nghệ thuật sống. Sống cho ra sống và sống một cách thoải mái, tự do, không gò bó, không chạy theo những gì giả tạo ở ngoài bản thân mình.

(Trích *Hãy cầm lấy và đọc* – Huỳnh Như Phương, NXB Tổng hợp TP Hồ Chí Minh, 2016, tr.18-20)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định vấn đề nghị luận của văn bản.

Câu 2. Chỉ ra các luận điểm được tác giả triển khai trong văn bản.

Câu 3. Phân tích hiệu quả của biện pháp tu từ so sánh trong câu văn sau: *Trong thời đại công nghiệp và hậu công nghiệp ngày nay, sách cũng như một món hàng, thậm chí là thức ăn nhanh, người ta tranh thủ những phút rảnh rỗi hiếm hoi trên tàu xe, trong phòng đợi nhà ga, đọc để giải khuây, để giết thì giờ.*

Câu 4. Nhận xét về cách sử dụng bằng chứng trong đoạn (4).

Câu 5. Qua văn bản, anh/chị hãy nêu một vài cách đọc sách hiệu quả của bản thân (trình bày từ 5 – 7 dòng).

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Từ quan điểm: “*Không nên ép đọc sách theo một kiểu nào, một khuôn khổ nào.*” trong văn bản ở phần Đọc hiểu, anh/ chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về tự do trong học tập và sáng tạo.

Câu 2 (4,0 điểm). Anh/Chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) so sánh, đánh giá hình tượng đất nước trong hai trích đoạn thơ dưới đây:

Bên kia sông Đuống

Quê hương ta lúa nếp thơm nồng

Tranh Đông Hồ gà lợn nét tươi trong

Màu dân tộc sáng bừng trên giấy điệp

(Trích *Bên kia sông Đuống*, Hoàng Cầm 100 bài thơ, NXB Dân Trí, 2022, tr.20)

Những người vợ nhớ chồng còn góp cho Đất Nước những núi Vọng Phu

Cặp vợ chồng yêu nhau góp nên hòn Trống Mái

Gót ngựa của Thánh Gióng đi qua còn trăm ao đầm để lại

Chín mươi chín con voi góp mình dựng đất Tổ Hùng Vương

Những con rồng nằm im góp dòng sông xanh thẳm

Người học trò nghèo góp cho Đất Nước mình núi Bút; non Nghiên

Con cóc, con gà quê hương cùng góp cho Hạ Long thành thắng cảnh

Những người dân nào đã góp tên Ông Đốc, Ông Trang, Bà Đen, Bà Điểm

Và ở đâu trên khắp ruộng đồng gò bãi

Chẳng mang một dáng hình, một ao ước một lối sống ông cha

Ôi Đất Nước sau bốn nghìn năm đi đâu ta cũng thấy

Những cuộc đời đã hóa núi sông ta...

(*Đất nước*, trích chương V, trường ca *Mặt đường khát vọng* – Nguyễn Khoa Điềm,

SGK Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục, 2016, tr.120)

----- **HẾT** -----